

Malé i velké dějiny očima pamětníků

Edita Kosinová

Edita Kosinová (roz. Spieglerová) se narodila roku 1921 v Brně. Její otec Leopold zde vlastnil karosárnu a obchod s autodíly. Stal se také prvním zástupcem firem Mercedes a Opel v moravské metropoli. Jezdil závody do vrchu, závodil na kole a finančně přispěl na stavbu Brněnského velodromu. Spieglerovi pařili mezi brněnské asimilované židovské rodiny. V roce 1930 se přihlásili k německé národnosti, ale jak Edita, tak její bratr navštěvovali i české školy.

V prosinci 1941 byli Spieglerovi mezi prvními brněnskými Židy, kteří byli deportováni do Terezína. Edita okamžitě po příjezdu začala lékařům vypomáhat v provizorních podmínkách s ošetřováním starých a nemocných. Později pomáhala na infekčním oddělení, kde se denně stýkala s pacienty nakaženými tyfem. Díky tomu byla Editina rodina relativně dlouho chráněna před transporty dále na východ. Avšak v květnu roku 1944 byli Editini rodiče deportováni do Osvětimi. Editin bratr nastoupil se svou přítelkyní dobrovolně do transportu s nimi, přestože tou dobou už věděli, že to je prakticky jistá smrt. Edita se totiž krátce předtím osobně setkala s Vítězslavem Ledererem (1904-1972), kterému se podařilo z Osvětimi uprchnout a který se rozhodl o tamějších zvěrstvech informovat vězně v terezínském ghettu. Edita se dočkala osvobození v Terezíně, ale během pomoci tzv. evakuačním transportům se nakazila skvrnitým tyfem, kterému málem podlehla.

Když se Edita po rekonvalescenci vrátila do Brna, zjistila, že pro údajnou germanizační činnost svého otce nemá nárok na navrácení rodinného majetku a československé občanství jí bylo uděleno jen pod podmínkou, že vstoupí do komunistické strany.

Roku 1948 se provdala za Cyrila Kosinu. Přestěhovali se spolu do Prahy, kde Edita pracovala jako zdravotní sestra až do své penze.

Zpracoval: Matěj Czvalinga